

Hans Robijn, vakbondsadviseur FNV Kiem

‘Vaak voer ik de *hardste onderhandelingen* met de eigen achterban’

Dreigt bij een grafisch bedrijf een reorganisatie, dan springt Hans Robijn, vakbondsman in hart en nieren, in de auto en gaat er op af. Doel: een goed sociaal plan voor de ontslagen medewerkers, waar ook het bedrijf mee verder kan. ‘Want linksom of rechtsom, de sector moet nu eenmaal saneren. Daar moet je heel eerlijk in zijn.’

✦ De ene reorganisatie volgt na de andere in de grafische branche. Je moet het druk hebben als vakbondsadviseur?

‘Ja, ik ben dit jaar denk ik drie keer op kantoor geweest. Ik zit continu bij bedrijven en ben altijd onderweg. Je moet je voorstellen, reorganisaties worden aangemeld via het Dienstencentrum KVGGO of bedrijven of leden melden zich direct bij ons. In beide gevallen gaan wij er zelf op af. Want als het via het KVGGO gaat, dan weet je een ding bijna zeker: “dit komt niet van de grond”. Dus wij vragen zelf altijd van werkgevers een toelichting op de cijfers en de plannen voor een afvloeiingsregeling. Op het moment dat de werkgever de werknemers geïnformeerd heeft, gaat voor ons de geheimhouding eraf en gaan wij

onmiddellijk de drukkerijen in. Want zeker bij grote reorganisaties breekt dan de hel los.’

Mensen die worden ontslagen zijn vaak emotioneel, boos. Hoe ga je daar mee om?

‘Het enige wat ik kan doen, is eerlijk zijn, nooit proberen het mooier voor te stellen dan het is. Ik vertel dat ik de cijfers heb gezien en dat het sociaal plan gegeven de omstandigheden het maximaal haalbare is.’

‘Vaak voer je de hardste onderhandelingen met je eigen achterban. Stel iemand weet al dat hij boventallig is, terwijl wij onderhandelen over een sociaal plan, probeer het maar eens goed te doen voor die werknemer. Die vindt het nooit goed genoeg. Maar wij hebben twee belangen, wij zijn er voor de mensen die

ontslagen worden, maar ook voor de achterblijvers. Het bedrijf moet wel verder. Ik heb wel meegemaakt dat er een goed sociaal plan lag, maar dat het bedrijf drie maanden later loonoffers moest vragen en het vakantiegeld niet meer kon betalen. Wie heeft daar nou iets aan?’

‘Het is belangrijk dat je de taal van de werkvloer spreekt. Als ik met een werkgever aan tafel zit, ben ik redelijk netjes in pak en spreek ik zijn taal, maar als ik in de drukkerij een sociaal plan moet komen uitleggen, kom ik in een spijkerbroek en spreek ik hun taal. Ik vind dat er op dit moment veel te weinig vakbondsbestuurders zijn die van de werkvloer komen, er zijn te veel academici. Ik heb het meegemaakt; dan staat er iemand

Hans Robijn: 'Ik ben dit jaar denk ik drie keer op kantoor geweest.'

een uur lang iets uit te leggen aan een groep werknemers, en die snappen er geen reet van. Een van onze kaderleden die het wel begrepen had, nam het over, ging op de tafel staan, roept 'jongens, effe luisteren' en tien minuten later snapt iedereen het.'

Soms gaat het hard tegen hard bij een reorganisatie, soms ben je heel positief, zoals onlangs bij de doorstart van Ten Brink en Printforce. Waarom is die reorganisatie zo goed verlopen?

'Ronald Hof en Jan Prins zijn echt heel begaan met hun personeel. Ik heb een goede band met hen opgebouwd, terwijl ik de brenger van slecht nieuws was destijds bij de doorstart van Giethoorn. Daar hebben zij al hun sociale gezicht laten zien en zich zo'n zeventig mensen meer in de maag laten splitsen door de curator dan zij strikt gezien nodig hadden. Die medewerkers kregen contracten voor bepaalde tijd aangeboden en toen zij van een van die mensen afscheid wilden nemen, kwam ik hen vertellen dat ze daarvoor een ontslagvergunning bij het UWV moesten aanvragen. Daar zijn ze van geschrokken en toen hebben we dat samen goed opgelost. Gewoon, open en eerlijk. Ik had dus al inzicht in de cijfers en wist hoe beroerd het ging met Ten Brink.'

'Natuurlijk is het erg dat 130 van de 300 medewerkers hun baan hebben verloren, maar zowel het personeel, de OR en wij als

'Ik ben wel eens de deur uitgezet'

bond zijn heel blij met de doorstart van Ten Brink en Printforce. Ik heb vertrouwen in deze directie en ben blij dat de lijkenpikkers in de markt, die alleen maar uit waren op de omzet van Ten Brink, hun zin niet hebben gekregen. Dit bedrijf behoort tot de top-10 werkgevers in Meppel en omstreken. Als het in handen komt van dat soort lui, ben je alles kwijt.'

Wanneer ben je tevreden?

'Wanneer er een maximaal haalbare regeling ligt, gelet op de situatie van bedrijf. In principe moet er in een sociaal plan altijd budget zijn voor scholing, een van werk-naar-werktraject (via C3, red.) en een aanvulling op de WW. Maar hoewel ik er ben voor de collectieve belangenbehartiging, bezondig ik mij ook wel eens aan een individueel geval, bijvoorbeeld als iemand vlak voor zijn pensioen zit. Die zit niet te wachten op scholing, en heeft meer aan een regeling waarbij hij in loondienst kan blijven tot zijn pensioen. Of een jongen die graag een cursus wil volgen om heel iets anders te doen, die is fiscaal beter uit als de cursus voor hem wordt betaald in plaats van een ontslagvergoeding. Dat probeer ik dan met de werkgever te regelen.'

Veel grafici die via C3 worden begeleid naar ander werk komen terecht in andere sectoren. Eigenlijk helpen jullie mee om de branche te saneren?

'Ja, linksom of rechtsom, deze sector moet reorganiseren. En dan kom je wel eens schrijvende gevallen tegen. Ik herinner mij een man, rond de vijftig, die volkomen wezenloos was toen hij zijn baan verloor. De C3-begeleider had zijn handen vol aan hem. Het was heel moeilijk om hem uit de negatieve spiraal te halen en duidelijk te maken dat er ook een leven is buiten de grafische branche. En wat denk je? Opeens zegt die man 'ik wil pedicure worden' en nu rijdt hij in een busje vol pedicurespullen verzorgings- en bejaardentehuizen af. C3 heeft hem het steuntje in de rug gegeven dat hij nodig had.'

'En dat is inderdaad vaak buiten de branche. Na het faillissement van Thieme, waarbij 953 mensen hun baan verloren, waren na een jaar 250 van hen weer aan een nieuwe job geholpen, maar niet één in de grafische branche.

Hans Robijn

Hans Robijn (56) verprutste naar eigen zeggen zijn middelbare school omdat hij toch al wist dat hij op de vrachtwagen wilde. Hij begon zijn carrière dan ook als internationaal chauffeur. Maar de maanden van huis eisten hun tol en Robijn begon aan verschillende andere jobs: als uitzendkracht op de bloemenveiling in Aalsmeer, assistent marketing manager bij Luba, freelance geluidstechnicus bij Veronica en NCRV en daarna toch weer op de vrachtwagen.

Maar als Robijn op een dag staat te laden voor Portugal staat opeens zijn tienjarige dochter uit een eerder huwelijk op de stoep in Helden - 'met in de ene hand een tas knuffels en in de andere een zak kleren'- ze wil bij papa wonen. Dus legt Robijn een briefje op het bureau van zijn baas waarin hij aankondigt dat dit zijn laatste rit zal zijn. Hij zoekt een geregelder bestaan voor hem en zijn dochter en wordt kaderlid van vervoersbond FNV, naar eigen zeggen de leerschool voor zijn huidige functie van vakbondsadviseur bij FNV Kiem.

Robijn woont tegenwoordig met zijn huidige vrouw Giny in Meppel, met wie hij samen 'als regelneef/organisator' actief is bij de supportersclub van zijn grote liefde SC Heerenveen.

Veel drukkers die aan de grote persen hebben gewerkt, werken nu in de procesindustrie.'

'Wij laten de keuze aan de mensen zelf. Als iemand aangeeft wel buiten de grafische sector te willen kijken, dan helpen wij inderdaad

'Het enige wat ik kan doen, is eerlijk zijn'

mensen de branche uit. Iemand heeft er niets aan om er alles aan te doen om weer bij een grafisch bedrijf te werken en dan misschien volgend jaar weer in een reorganisatie terecht te komen. Op deze manier kan deze sector echt niet verder.'

Je wordt wel gezien als 'een lastige jongen'. Verbaast je dat?

'Nee, helemaal niet. Ik ben ook geen gemakkelijke jongen. Maar ik ben ook heel pragmatisch. Ik hoef niet altijd alles voor de poorten van de hel weg te slepen. Liever niet, als het ook gewoon kan. Ik ben bij de onderhandelingen voor een sociaal plan natuurlijk afhankelijk van de cijfers die een werkgever overlegt. Ik vaar redelijk blind op wat een werkgever tegen mij zegt. Die snapt ook wel dat hij mij een keer in de maling hoeft te nemen en daarna nooit meer.'

'Maar ik ben ook wel eens de deur uitgezet bij een bedrijf. Als een werkgever niet eerlijk tegen mij is, ga ik zeker het conflict aan. Want ik laat mijn leden niet in de steek.' ✖